

N:o 128.

Af Herr J. Anderson i Tenhult: Angående ändrade bestämmelser rörande skyldighet att deltaga i kostnaden för kyrkobyggnad.

Bland de frågor, som stå på dagordningen och vänta sin lösning, är onekligen den, hur kostnaden för kyrkas byggande skall rättvist och tidsenligt fördelas. Från äldre tider har den i mantal satta jorden, ej efter sitt värde, utan efter oförmedlade mantalet haft sådan skyldighet sig ålagd. Genom Kongl. förordningen den 4 November 1876 har ifrågasvarande byggnadsskyldighet på det sätt förändrats, att kostnaden, utom dagsverken efter matlag, fördelas efter stadgad grund, på fast egendom. Med sådan bestämmelse är full rättvisa dock icke ernådd. Kyrkan, såsom lika behöflig för den ena samhällsklassen som för den andra, bör ju vara tillgänglig för alla och kostnaden därför fördelas efter skatteförmåga på samma sätt som folkskola och andra behöfliga allmänna hus inom kommunen.

Sådan som lagbestämmelsen nu är, måste kommunen indelas i grupper, en grupp med rösträtt och ensam byggnadsskyldighet, en annan grupp med rösträtt men fri från skyldighet att i kostnaden deltaga.

Sockenstufva, som står i samma ställning i fråga om byggnad och underhåll som kyrkan, torde för ena gruppen vara lika behöflig som för den andra. I sådan byggnad, som är behöflig för alla, är dess samlingsplats, hvarest i allmänhet kommunens angelägenheter diskuteras och afgöras, ej sällan innehållande jemväl bostad åt församlingens organist och klockare, som numera skall hafva sin lön efter fyrk; allt tyder på att dylikt hus, ej mindre än kyrkan bör vara hela församlingens tillhörighet och af hela församlingen underhållas.

Skulle vissa hus inom en kommun byggas och underhållas endast af en del af dess medlemmar, men en annan del, ehuru hafvande förmåga att deltaga i kostnaden, vara fri, lärer tvifvel ej behöfva uppstå att bestämmelserna rörande byggnadsskyldigheten påkalla förändring.

I vår tid, då många andra skatteföremål än fastighet förefinnas, hvilka äro påförda fyrktal och berättigade till rösträtt, kunna en del församlingar hafva allt för stort inflytande i de beslut, som inom kommunerna fattas, helst då det är fråga om byggnader. Då fråga uppstår huru kostnaden skall gäldas, händer ej sällan att de, som genomdrifvit beslutet, äro frie från kostnaderna.

För att åskådliggöra huru rösträtten, i fall den utöfvas, ställer sig gent emot de byggnadsskyldige, torde tillåtas mig upplysa, huru röstvärdet är fördeladt i en af de socknar, som angränsa det pastorat jag tillhör. En enda der befintlig industrianläggning har rösträtt för 2,930 fyrk, deraf 2,500 stycken för andra beskattningsföremål, under det att församlingens alla öfriga fyrkar uppgå till endast 4,981. Många dylika fall kunna uppgifvas.

Med anledning af hvad jag nu anfört, får jag vördsamt hemställa, att, med ändring af hvad 26 kapitlet 1 § Byggningsbalken, efter dess lydelse i Kongl. förordningen den 4 November 1876, måtte förordnas att,

uti kostnaden för byggande och underhåll af kyrka
och hvad dertill hör, såsom klockstapel, kyrkomur
och socknestufva, skola alla deltaga efter samma grund,
som är för kommunalutskylder bestämd.

Det Utskott, som får denna motion till behandling, anmodas att göra de förändringar, rättelser och tillägg, som kunna finnas nödiga för vinande af den ändring motionen afser.

Stockholm den 28 Januari 1885.

J. Anderson

från Tenhult.
